

1900-07-31

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København (Danmark)

Modtagersted:

New York (USA)

Omtalte personer:

Bertha Dorph

N.V. Dorph

Erik Henriksen

Robert Henriques

Pietro Krohn

P.S. Krøyer

Jean-François Raffaëlli

Gustav Vermehren

Bode Willumsen

Jan Willumsen

Juliette Willumsen

Omtalte steder:

Ribe, Danmark

Paris, Frankrig

Nordamerika

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/III/1 - R

Omtalte udstillinger:

1900-4-15 - 1900-11-12,

Verdensudstillingen (Paris, 1900)

DOKUMENTINDHOLD

Rohde savner Willumsen, som er rejst til New York. Han takker for Willumsens to sidste breve, der viser Willumsens begejstring over alt det nye i Amerika. Rohde er sikker på, at opholdet vil styrke Willumsen. Sammen med Erich Henriksen har Rohde besøgt Juliette Willumsen, som har det svært. Krøyer kan nu betragtes som rask, og N.V. Dorph er blevet gift.

TRANSSKRIFTION

31.VII.1900

Nyhavn 22. København

Kjære Ven!

Hjærtelig Tak for Deres to Breve (det første fra Dagen før Deres Afrejse) og for Avispakker. Men allerførst Tak for godt Venskab og Samlivet herhjemme. Det var mig en stor Glæde i den sidste Tid saa ofte at se Dem og arbejde efter Dem, at jeg nu dobbelt føler Savnet af at have Dem saa langt borte.

Forlængst skulde jeg da derfor ogsaa have sat mig i Forbindelse med Dem, om jeg ikke følte mig lidt trykket ved at skulde sende et Brev over Atlanten. I Deres Brev var der saa megen Friskhed og Sundhed og Begejstring over alt det nye, De er Vidne til; hvad jeg har at exportere er kun gamle overgjemte Sager, De kjender ligesaa som jeg selv. – Og er der en sjælden Gang en Nyhed at berette om, er det som Regel kun noget til at ægre sig over, men at sende Ærgelser til Amerika er der jo ikke megen Mening i. –

Men lad mig nu først ønske Dem til Lykke med Indflytningen, og skulde der nu ikke komme mere ud af det end, at De ad Aar igjen atter vender tilbage til den hjemlige Muddergrøft (noget som De jo véd jeg slet ikke vilde være saa kjed af), saa vil De dog sikkert mens De er derovre samle Dem mange rige Impulser og kommer saa styrket hjem, at De, for nogle Aar i hvert Fald, har Kræfter til rive op i Andemaden.

Jeg misunder Dem egentlig, thi De har i saa meget Ret; det er jo uomtvistelig, at den bedste Kunst giver et Aftryk af sin Tid og dens Rørelser, og det er derfor sikkert sundere* *for et Nutidsmenneske at begejstres over en amerikansk Millionby end for en lille fattig gammel By som Ribe, der lever et døende Liv over en middelalderlig Domkirke. – Men til alle Tider har jo Modsætningerne ogsaa deres

Berettigelse, selv om De ikke er de bærende Kræfter. – Solskinnet er det frembringende, det kraftige og det festlige – det, der triumferer; – men det triste melankolske Graavejr, der er som en fattig Per Eriksen, har jo dog

ogsaa sin Berettigelse – sin Betydning og sit Maal.

Men der lever inderst inde i mig en Kjærlighed til noget af det samme, som De saa begejstret omtaler. – Jeg troede engang, at jeg skulde blive den moderne danske Byes Banlieue-maler; – noget lignende som Raphaelli var for Paris, og jeg begyndte med mine Forstads haver og Frelsens Hærs Møder – men førtes ved et Tilfælde hen i helt andre Strømme.

-

I Øjeblikket deler jeg mig imellem det gamle Kristianshavn og mine Møbelarbejder, af hvilke de sidste lægger megen Beslag paa min Tid.

-

Af Nyheder er her ikke meget at melde; der har været et nyt og hæftigt Angreb – eller rettere en hel Række af Angreb – under Anførsel af Gustav Vermehren og Robert Henriques – et herligt Par! (Kan De bare Dem for at le) – paa os og vor nærmeste Venner. – Saa latterlige og voldsomme som vi endnu har set dem. – Jeg gider imidlertid ikke sende Sager over til Dem, med mindre De skulde ønske det.

-

Saa har N.V. Dorph giftet sig med Bertha Green. – Der laa humlen fra i Foraaret begravet.

-

Med Henrichsen var jeg for et Par Dage siden ude paa "Friheden" (om hvilken De formodentlig sige salig Ihukommelse) for at se til Deres Hustru, der i Øjeblikket boer derude. Hun var i nogen Tid rigtig daarlig, men nu synes jeg dog, at hun har det bedre. Trist for hende, at den gamle kniber saadan med Pengene, at hun lever i et stadigt Bryderi for det daglige Udkomme. Begge Drenge har ogsaa været syge men er nu raske igjen.

-

Folk der kommer fra Paris ere egentlig ikke meget begejstrede over Udstillingen; ikke blot Danske finde at den danske Kunst og Kunstindustriafdeling hører til de bedste. Indlagt et lille Udklip efter et Foredrag af Krohn om Udstillingen.

-

At Krøyer betragtes som helt rask nu, tror jeg vil glæde Dem at høre -

-

Ja lev nu vel for denne Gang og lad mig snart igjen høre lidt fra Dem om Deres Liv og Arbejde. Deres hengivne Ven

Johan Rohde

Tusind Tak for Tegningen!

31. VII. 1900.

København 22. Høsten 1899.

Kjære Ven!

Ajærlig Tak for Dem to Brev [de første fra Dagen til Dem, Apogee]
og for Ansigelsen. Men allersjældst Tak for god Venlighed og Samvirk
hvorhen. Det var mig en stor Gæde i den sidste Tid at se og at
se Dem, og at se Dem, at jeg nu dobbelt ofte tænker og at
have Dem som langt borte.

Forlængst siden jeg da dog gerne har set mig i Fortiden, med Dem,
og jeg vil gerne mig selv hylde ved at have sendt et Brev over At-
lantiden. I Dens Brev var der saa meget Trøst og Samvirk og Be-
grænsning, og alle de nye, der er vidne til; hvad jeg har at erfare
et kært gammelt venskabeligt Tager, der kjendes ligesom som jeg selv. —
Og er du en sjælden Gang en Nøgle at brette om, er du som Bjæl-
ken, og det er at se og se, men at have Begreb om Amerikas
er du jo ikke mig Menning i. —

Men lad mig nu først ønske Dem til Lykke med Indflydelse, og
siden de nu ikke kommer mere til af den Art, at der ad den igjen
at se under tillykke til den gamle Middags [og som de jo
vidt og selv ikke vilde være som jeg], og se vil de jo selv men
de er derne samt Dem mange nye Impulser og kommer som
stages hjem, at de, for nye Aar i det Fald, har Kædet til at
vise op i Antikvitet.

For mig ender Dem godt; den D. har i saa meget Ret; det er jo
imidlertid, at du bestemt kjender givt et Afsnit af sin Tid og den Rindes, og
det er derfor især vundet at begynde om en amerikansk Million og at
for en lille fattig gammel By som Ribe, der lever i den Lige om en midde-
læst Dødsd. — Men til alle Tider, har jo Modstanderne og se Dem
+ for et Næste menneske.

Bertilgen, der nu O. ikl. u. d. bændt Knæper. - Solsteinen er det frem
bringsende, det knæp og det faste - det, der trækker, - men det trækker
mellemstolte Gaaen, der u. som en fælle Re. Eriksen, her ja og og sin
Bertilgen - sin Belysning og sit Mæle.

Oven der leve indst i mig sin Hjertelighed til mig og sit samme,
som du sin begjæstret ontaler. - Et tredje engang, at i enes bliv den
moderne danske Byes Bantree-maler; - mig ligesom en Raphaelle var
for Paris, i et bopæl med mine brødre, hørte, Federico Hers Meide;
- men jorden vil i Tilfælde den i hals anden Thronne.

J Pjællehus der er mig imellem det gamle Kristian havn og min Moder arbejder, og hoder de sidste dage mig en Besøg paa min lid.

At Mykide u her ihl. ongez al metel, de has velen et nyz g kofyl bingnt
- iller riller in hel Park y bingnt - in de Anspind at Gesta's Verneken
g Potet Henzigen - et half Tac! [Kan o, bar om far et le] - per
os g von udermoste Vennr. - Jon litletze g voldomm som vieldni har
dei Hæden. - Ly gidre inni stakel ikk sende ~~væn~~ disse Tage over tre om, med
minde o skat drake det.

San der N. V. Dorph giftet sy omk Better Green. — Der kan munden
in i Trauer begraven!

Omst Herrenchau var vi for et Par Dage siden i de paa "torstuden" [on broden De
forrestaaende, sige, sige, sige] for at se til Dens Hæsten, de i By
Hæsten var død. Han var i aggen med sig selv, men nu synes i de, at
han har det bedre. Vi var for hændt, at den gamle knibe sadde med Sengen, et
hjem blev i et steds Bygde for de daglige letkomme. Byg Dage har gode
omst sigge men vi var i de samme sakte igjen.

Toll die Comm. für Paine ex. gratia, ich meyne begeistert von Leistungen; ich bleib' dankt fürst es den Dank Kunst, Kunst in Deutschland, besser für die best. — Tadel ist alle Welt ist es Tadel von Tadel von Leistungen.

at Kröjgen bekræfter som helt nok mig, her, i sit glæde om at him-

Jen lov mig vel fra dem Gang
om omme Lids og Arbejd. I tal mig snart igen din Lids fra om
Dens kærester Ven Johan Rode
Tusind Tak for Tegningen!
A. H. 1-8

A III. 1-R